

ออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่สำหรับการปิดฉลากแจ้งชื่อประเทศผู้ผลิตสินค้า (Country of Origin Food Labelling Reform)

หน่วยงานรับผิดชอบภาครัฐของออสเตรเลียได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่สำหรับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศผู้ผลิตสินค้าในฉลากสินค้าอาหาร เป็นการให้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้นต่อผู้บริโภคเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกซื้อสินค้า ทั้งนี้ ไม่ประสงค์ให้ผู้ผลิตสินค้าต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น เดิมข้อกำหนดเกี่ยวกับฉลากจะกำหนดขึ้นภายใต้มาตรฐานอาหาร (Food Standard Codes) แต่การปรับเปลี่ยนครั้งใหม่นี้ กฎระเบียบการปิดฉลากอาหารจะอยู่ภายใต้กฎหมายผู้บริโภคออสเตรเลีย (Australian Consumer Law) สิ่งสำคัญในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ได้แก่ ฉลากสำหรับอาหารส่วนใหญ่ที่ปลูก (Grown) ผลิต (Produced) หรือทำ (Made) ในออสเตรเลียจะต้องมีสัญลักษณ์รูปจิงโจ้ในกรอบสามเหลี่ยม พร้อมทั้งกราฟแท่งและข้อความแสดงสัดส่วนองค์ประกอบจากออสเตรเลีย การเปลี่ยนแปลงนี้เริ่มตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยมีระยะเวลาผ่อนผันให้กับผู้ประกอบการเป็นเวลา ๒ ปี ในการเปลี่ยนฉลากให้เป็นไปตามข้อกำหนดใหม่ หรือภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

ข้อกำหนดใหม่จะบังคับใช้เฉพาะอาหารที่มีการกำหนดให้ระบุประเทศผู้ผลิตภายใต้มาตรฐานอาหาร ซึ่งหมายถึงอาหารที่จำหน่ายปลีกในออสเตรเลีย โดยไม่ครอบคลุมอาหารที่จำหน่ายในภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านอาหารสำหรับซื้อกลับบ้าน หรือโรงเรียน ทั้งนี้ หากเป็นอาหารที่ได้รับการจัดลำดับให้มีความสำคัญ (Priority foods) จะต้องเพิ่มรูปภาพและข้อมูลตามที่กำหนด (เช่น โลโก้ กราฟแท่ง และข้อความภายในกรอบสี่เหลี่ยม) ส่วนสินค้าอาหารที่ไม่ใช่สินค้าที่สำคัญ (Non-priority foods) สามารถระบุข้อมูลเพิ่มเติมใหม่ได้ตามความสมัครใจ โดยที่สินค้าในกลุ่มนี้จะกำหนดให้ต้องแสดงข้อความแสดงแหล่งกำเนิดสินค้าบนฉลากเท่านั้น สินค้าที่จัดอยู่ในกลุ่มสินค้าไม่สำคัญ ได้แก่

- เครื่องปรุง
- ขนมหวาน (Confectionary)
- บิสกิตและขนมขบเคี้ยว
- น้ำดื่มบรรจุขวด
- น้ำอัดลมและเครื่องดื่มสำหรับนักกีฬา
- ชาและกาแฟ
- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในขณะที่อาหารที่จัดลำดับให้มีความสำคัญคืออาหารชนิดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากอาหารเหล่านี้

ตามข้อกำหนดฉลากรูปแบบใหม่สำหรับอาหารที่จัดลำดับให้มีความสำคัญ ซึ่งมีการปลูก (Grown) ผลิต (Produced) หรือทำ (Made) ในออสเตรเลีย จะต้องดำเนินการใน ๒ รูปแบบคือ

๑. อาหารที่มีการปลูก ผลิต หรือทำในออสเตรเลีย จะต้องแสดงเครื่องหมายรูปจิงโจ้และข้อความมาตรฐานส่วนแรกแจ้งว่าอาหารนั้นปลูก ผลิต หรือทำในออสเตรเลีย

๒. ร้อยละของส่วนผสมในอาหารโดยน้ำหนัก โดยแสดงในรูปแบบกราฟแท่ง และข้อความมาตรฐานส่วนที่สอง

- คำว่า “Grown in” หรือ “Produced in” แสดงให้เห็นว่าเป็นสินค้าชั้นเยี่ยม (Premium) ซึ่งหมายถึงส่วนผสมทั้งหมดมาจากออสเตรเลียและการแปรรูปส่วนใหญ่เกิดขึ้นในออสเตรเลีย
- คำว่า “Made in” หมายถึง มีการทำขึ้นในออสเตรเลีย ซึ่งมีการแปรรูปส่วนใหญ่และเป็นขั้นสุดท้ายในออสเตรเลีย โดยที่ส่วนผสมอาจไม่ใช่ของออสเตรเลียทั้งหมด แต่มีการแปรรูปส่วนใหญ่ในออสเตรเลีย จึงอนุญาตให้แจ้งว่ามีแหล่งกำเนิดจากออสเตรเลียได้
- คำว่า “Made in” ไม่สามารถใช้กับส่วนผสมที่นำเข้ามาและมีการแปรรูปเพียงเล็กน้อย เช่น การตัดให้เป็นชิ้นบาง การแช่เยือกแข็ง การเคลือบ/การคลุกแป้งขนมปัง การขึ้นรูปใหม่ หรือการบรรจุ ยกตัวอย่างเช่น ชีส Mozzarella ทำในออสเตรเลียจากส่วนผสมทั้งหมดที่มีการนำเข้ามาจากอิตาลี (รวมทั้งนม) สามารถปิดฉลากว่า Made in Australia from 0% Australian Ingredients แต่สำหรับชีส Mozzarella ที่นำเข้ามาจากอิตาลี และมีการหันเป็นชิ้นย่อยและบรรจุในออสเตรเลียเพื่อจำหน่ายจะต้องปิดฉลากว่า Made in Italy
- ข้อความ “Packed in Australia” จะใช้เมื่อมีการบรรจุอาหารในออสเตรเลีย ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูก ผลิต หรือทำในออสเตรเลียหรือในประเทศอื่น ทั้งนี้ ไม่ต้องการแสดงเครื่องหมายรูปจิงโจ้ เนื่องจากอาหารนั้นไม่ได้มีแหล่งกำเนิดจากออสเตรเลีย
- หากอาหารบางส่วนในภาชนะบรรจุมาจากออสเตรเลีย ฉลากจะต้องแจ้งว่าบรรจุในออสเตรเลีย พร้อมทั้งแสดงกราฟแท่งและข้อความแสดงสัดส่วนของส่วนผสมที่เป็นของออสเตรเลีย หากไม่มีอาหารจากออสเตรเลียในภาชนะบรรจุเลย จะต้องปิดฉลากว่า “Packed in Australia from imported ingredients” และแสดงแท่งกราฟเปล่า
- หากอาหารในภาชนะบรรจุเป็นไปตามข้อกำหนดว่ามีการปลูก ผลิต หรือทำในต่างประเทศ (ประเทศเดียว) ให้ปิดฉลากว่า “Grown in France, Packed in Australia” พร้อมด้วยแสดงแท่งกราฟเปล่า หรืออาจปิดฉลากแสดงประเทศต้นกำเนิดของสินค้าที่นำเข้ามาในกรอบสี่เหลี่ยมเท่านั้นก็ได้ เช่น Grown in France

- หากสินค้าอาหารจากออสเตรเลียมีการส่งออกและแปรรูปในต่างประเทศโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบขั้นสูง (Substantial transformation) และมีการนำเข้าอีกครั้ง จะต้องปิดฉลากกว่ามีการแปรรูปชนิดใดในต่างประเทศ

- อาจมีการเลือกวิธีการปิดฉลากได้หลายรูปแบบหากแหล่งของส่วนผสมหลากหลาย อาจระบุค่าเฉลี่ยสัดส่วนของส่วนผสม โดยคำนวณจากช่วงระยะเวลา ๑, ๒ หรือ ๓ ปี ซึ่งรวบรวมและสรุปภายในสองปีที่ผ่านมา
- อย่างไรก็ตาม ฉลากจะต้องทำให้ผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนของส่วนผสมจากออสเตรเลียในอาหารที่ต้องการซื้อหรือซื้อมาแล้ว ผ่านทางออนไลน์หรือทางโทรศัพท์ โดยอ้างอิงถึงหมายเลขรุ่นสินค้าหรือวันหมดอายุซึ่งพิมพ์แสดงอยู่บนภาชนะบรรจุ หรือการสแกนจากบาร์โค้ดหรือรูปแบบประเภทเดียวกัน

- อาจมีการระบุแหล่งกำเนิดพร้อมซื้อส่วนผสมก็ได้

- ทั้งนี้ จะมีผลกระทบน้อยมากต่ออาหารที่มีการนำเข้ามายังออสเตรเลีย สินค้านำเข้ายังต้องปิดฉลากประเทศแหล่งกำเนิดสินค้า เช่น Product of Thailand, Made in Canada เป็นต้น และจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดใหม่สำหรับข้อความ "Made in" และ "Packed in"

- สำหรับอาหารที่ให้ความสำคัญสูง กำหนดให้ผู้นำเข้าจะต้องแสดงประเทศแหล่งกำเนิดสินค้า ในกรอบสี่เหลี่ยม ซึ่งทำให้ผู้บริโภคเห็นได้โดยง่าย โดยไม่อนุญาตให้ใช้สัญลักษณ์จิงโจ้ เนื่องจากไม่ใช่สินค้าจากประเทศออสเตรเลีย

- หากผู้ประกอบการต้องการแสดงว่ามีส่วนผสมจากออสเตรเลียในอาหารที่นำเข้า อาจใช้ ฉลากมาตรฐาน ซึ่งมีการแสดงกราฟแท่งและข้อความสัดส่วนของส่วนผสมที่มาจาก ออสเตรเลีย

- สำหรับอาหารที่เป็นการนำเข้าทั้งหมดทุกส่วน จะต้องแสดงข้อความ “Packed in” เมื่ออาหารนั้นไม่สามารถแสดงข้อความว่าปลูก ผลิต หรือทำในต่างประเทศใดเพียงประเทศเดียวได้ จะต้องปิดฉลากว่า “Packed in France from imported ingredients”
- หากอาหารนั้นมีการปลูก ผลิต หรือทำในต่างประเทศเพียงประเทศเดียว แต่บรรจุในอีก ประเทศหนึ่ง ข้อกำหนดใหม่กำหนดให้ต้องแสดงฉลากว่าอาหารนั้นปลูก ผลิต หรือทำใน ประเทศใด อาจแจ้งว่าบรรจุในประเทศใดด้วยก็ได้

- ได้มีการเผยแพร่แนวทางสำหรับรูปแบบฉลาก (Style Guide) โดยระบุรูปแบบฉลาก มาตรฐาน ฉลากไม่จำเป็นต้องมีสีเขียวหรือสีทอง อาจเป็นสีขาวดำก็ได้ อย่างไรก็ตาม จะต้อง บรรจุอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม แต่มีข้อยกเว้นสำหรับภาชนะบรรจุขนาดเล็ก
- ภาครัฐของออสเตรเลียได้พัฒนาเครื่องมือในการประเมินด้วยตนเองออนไลน์สำหรับผู้ประกอบการ เพื่อช่วยให้สามารถกำหนดรูปแบบฉลากได้ ผู้ประกอบการสามารถ ดาวน์โหลดฉลากรูปแบบใหม่ของตนโดยใช้เครื่องมือนี้
- ผู้ประกอบการและผู้บริโภคสามารถรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมและเป็นปัจจุบันได้จาก <http://www.industry.gov.au/industry/IndustrySectors/FoodManufacturingIndustry/Pages/Country-of-Origin-Labelling.aspx>

ที่มา: Country of Origin Food Labelling – Factsheet (<http://www.industry.gov.au/industry/IndustrySectors/FoodManufacturingIndustry/Documents/Factsheet-DIIS-CoOL.pdf>)